

Amnesty International

Afdeling Nederland

Jaarrekening 2018

INHOUD

BALANS PER 31 DECEMBER 2018 (NA BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN)	2
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018	3
KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018	5
TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2018	6
Algemeen en grondslagen	6
Toelichting op de Balans	14
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	31
OVERIGE GEGEVENS	55

Balans per 31 december 2018

(na bestemming van saldo baten en lasten; alle bedragen in euro's)

<u>ACTIVA</u>		31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	253.758	452.330
Materiële vaste activa	2	5.681.318	5.898.521
Financiële vaste activa	3	4.754.133	3.085.231
		10.689.209	9.436.082
Vlottende activa			
Voorraden	4	146.944	122.412
Vorderingen en overlopende activa	5	7.093.486	8.550.795
Effecten	6	257	278
Liquide middelen	7	6.067.551	7.947.067
		13.308.238	16.620.552
		23.997.447	26.056.634
<u>PASSIVA</u>			
		31-12-2018	31-12-2017
Reserves en fondsen			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	8.1	10.690.000	10.980.000
- Bestemmingsreserves	8.2	7.062.824	9.307.622
		17.752.824	20.287.622
Fondsen			
-Bestemmingsfondsen	9	600.529	387.620
		600.529	387.620
		18.353.353	20.675.242
Voorzieningen	10	2.601	41.316
Kortlopende schulden	11	5.641.493	5.340.076
		23.997.447	26.056.634

Staat van baten en lasten over 2018

(alle bedragen in euro's)

<u>BATEN</u>		2018	Begroting 2018	2017
Geworven baten				
Baten van particulieren	12	20.277.319	19.935.000	23.769.480
Baten van bedrijven	13	465.185	505.000	270.913
Baten van loterijorganisaties	14	4.372.200	4.165.000	4.244.999
Baten van subsidies van overheden	15	1.031.797	1.100.000	907.052
Baten van andere organisaties zonder winststreven	16	425.310	-	512.638
Som van de geworven baten		26.571.811	25.705.000	29.705.082
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	17	322.063	268.000	310.224
Overige baten	18	4.870	-	23.110
Som van de baten		26.898.744	25.973.000	30.038.416

<u>LASTEN</u>		2018	Begroting 2018	2017
Besteed aan de doelstelling				
Internationale organisatie	19	10.749.300	9.990.737	11.599.098
Mensenrechtenbeleid	20	5.386.738	4.725.884	4.614.213
Mobilisatie en Actie	21	4.076.527	3.846.536	3.518.907
Media en Politieke zaken	22	2.774.332	2.707.836	2.864.817
Strategische Verkenningen	23	226.114	240.899	348.339
		23.213.011	21.511.892	22.945.374
Wervingskosten	24	4.505.864	4.586.562	4.571.932
Kosten beheer en administratie	25	1.529.524	1.384.546	1.533.482
Som van de lasten		29.248.399	27.483.000	29.050.788
Saldo voor financiële baten en lasten		2.349.655-	1.510.000-	987.628
Saldo financiële baten en lasten	26	27.766	10.000	15.640
Saldo van de baten en lasten		2.321.889-	1.500.000-	1.003.268

Bestemming saldo van baten en lasten

		2018	Begroting 2018	2017
Mutaties in reserves en fondsen:				
Reserves				
- Continuïteitsreserve		290.000-	-	-
- Bestemmingsreserves		2.244.798-	1.500.000-	831.724
Totaal reserves		2.534.798-	1.500.000-	831.724
Fondsen		212.909	-	171.544
Saldo		2.321.889-	1.500.000-	1.003.268

Kasstroomoverzicht over 2018

(alle bedragen in euro's)

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
* Saldo baten en lasten	2.321.889-	1.003.268
* Aanpassingen voor		
Afschrijvingen	647.487	597.464
Rentebaten	10.899-	14.199-
Dividendbaten	48.013-	16-
Mutatie voorzieningen	38.715-	125.534-
Ongerealiseerd koersresultaat financiële vaste activa	31.098	1.504-
Ongerealiseerd koersresultaat effecten	21	18-
Schenking in de vorm van aandelen	-	1.083.727-
	580.979	627.534-
* Veranderingen in werkkapitaal		
Mutaties vorderingen en overlopende activa	1.457.309	2.029.216-
Mutatie nog te ontvangen interest	3.049-	19.428-
Mutaties voorraden	24.532-	28.416-
Mutaties kortlopende schulden	301.417	551.258
	1.731.145	1.525.802-
Kasstroom uit primaire activiteiten	9.765-	1.150.068-
Ontvangen interest	13.948	33.627
Ontvangen dividend	48.013	16
Kasstroom uit operationele activiteiten	52.196	1.116.425-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
* Investerings in immateriële vaste activa	-	171.012-
* Investerings in materiële vaste activa	231.712-	140.201-
* Investerings in financiële vaste activa	1.700.000-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	1.931.712-	311.213-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
* Mutatie langlopende schulden	-	150.000-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	150.000-
	1.879.516-	1.577.638-
Mutatie geldmiddelen		
Liquide middelen per 1 januari	7.947.067	9.524.705
Liquide middelen per 31 december	6.067.551	7.947.067
	1.879.516-	1.577.638-

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2018 beschikbaar zijn gekomen, en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode.

Investerings in financiële vaste activa

Amnesty Nederland heeft in 2018 een lening van € 2.700.000 verstrekt aan het Internationaal Secretariaat van Amnesty in Londen ten behoeve van het Fundraising Investment Fund. Tevens is een deposito van € 1.000.000 met een oorspronkelijke looptijd van drie jaar, die afloopt in maart 2019, geherrubriceerd onder de liquide middelen.

Toelichting op de jaarrekening 2018

(alle bedragen in euro's)

ALGEMEEN

Activiteiten

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland, statutair gevestigd Keizersgracht 177 te 1016 DR Amsterdam, inclusief de regionale en plaatselijke geledingen.

Amnesty International werkt voor mensenrechten. Die waarborgen vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid. Amnesty doet onderzoek, voert actie en steunt verdedigers van mensenrechten wereldwijd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar. De verslaggevingsperiode is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De Richtlijn 650 beoogt inzicht te verschaffen in de verwerving van fondsen en de daadwerkelijke besteding aan het doel waarvoor de fondsen zijn geworven. Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen' en 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' van Goede Doelen Nederland toe. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Amnesty maakt gebruik van schattingen bij de volgende balansposten:

- voorziening voor incurantheid op de voorraad merchandising
- voorziening voor oninbaarheid op vorderingen op debiteuren
- vorderingen inzake nalatenschappen en
- de reorganisatievoorziening

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als resultaat in de staat van baten en lasten verwerkt.

Financiële instrumenten

De financiële instrumenten omvatten bij Amnesty International overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. De organisatie maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten).

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa (CRM-systeem) worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Voor de immateriële vaste activa wordt een afschrijvingspercentage van 25% gehanteerd.

Materiële vaste activa

De kantoorgebouwen en terreinen, installaties en inventaris worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijving over kantoorgebouwen wordt berekend als een percentage van de aanschafprijs minus de getaxeerde waarde van de grond op het moment van aankoop (2003). De overige afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoorgebouwen 3,33%
- Verbouwingen en renovaties 5-20%
- Installaties en inventaris 10-25%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa verantwoorde deposito's en leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn opgenomen tegen de reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Kortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De beleggingen van de organisatie in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Reserves en fondsen

Reserves

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Zie voor verdere toelichting 8.1 - Continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves worden gevormd als inkomsten gedeeltelijk niet in hetzelfde jaar worden besteed waarin ze binnenkomen. Bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, de bestemming wordt bepaald door het Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening of tussendoor bij een besluit over het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve. Middelen uit bestemmingsreserves worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee jaar besteed. Uitgangspunt is dat de financiële middelen snel worden besteed aan de doelstelling. Bestemmingsreserves moeten dus over het algemeen op korte termijn beschikbaar zijn voor besteding. De toelichting op de verschillende bestemmingsreserves is vermeld onder '8.2 - Bestemmingsreserves'.

Fondsen

Bestemmingsfondsen hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid die door derden is aangegeven. Giften die een gebonden bestemming hebben kunnen niet altijd in hetzelfde jaar waarin ze zijn ontvangen besteed worden. De termijn van besteding is veelal met de gevers afgesproken. Bij bestemmingsfondsen is het niet mogelijk de bestemming te veranderen zonder goedkeuring vooraf van de giftgevers. Bestemmingsfondsen belopen over het algemeen een redelijk korte termijn. De toelichting op de verschillende bestemmingsfondsen is vermeld onder '9 - Fondsen'.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde wordt vergoed bij afwikkeling van de voorziening, dan wordt de vergoeding als een afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening zijn de als gevolg van de reorganisatie uit 2014 noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de organisatie.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Baten van particulieren

Bijdragen van leden, giften van particulieren en bijdragen van groepen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Collecten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin ze worden onderkend en de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Het moment van onderkenning van een nalatenschap is de datum van melding bij Amnesty International. Nalatenschappen waarop vruchtgebruik door derden rust, worden over het algemeen pas in de baten opgenomen in het jaar waarin het vruchtgebruik eindigt. In enkele bepaalde gevallen wordt de fiscale waarde van het vruchtgebruik opgenomen. Hiervoor volgt Amnesty de 'Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik' van Goede Doelen Nederland.

Baten van bedrijven

Baten van bedrijven worden verantwoord in het jaar van toekenning.

Baten van loterijorganisaties

Baten van loterijorganisaties worden verantwoord in het jaar van toekenning, tenzij er een terugbetalingsverplichting is verbonden aan het niet besteden van de bijdrage. In dat geval wordt de bate verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de voorwaarde waaronder de bijdrage is verstrekt.

Baten van subsidies van overheden

Deze inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de bestedingen hebben plaatsgevonden. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen of nog te ontvangen baten.

Amnesty accepteert geen overheidsgeld voor onderzoek, lobby en actievoeren, maar in bepaalde gevallen wel voor mensenrechteneducatie. Op een internationale vergadering in 2005 is afgesproken hoe wij mensenrechteneducatie definiëren en welke spelregels er zijn. De subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het programma Samenspraak en Tegenspraak, dat wordt uitgevoerd binnen de Freedom from Fear-alliantie met Pax, is aangevraagd na toetsing van ons project door het Internationaal Bestuur.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

Baten van andere organisaties zonder winststreven zoals fondsen en (religieuze) instellingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

Opbrengsten uit de verkoop van merchandising worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) kosten, inclusief de logistieke kosten van in- en verkoop. De in dit verband gemaakte eigen kosten worden als wervingskosten verantwoord.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Lasten

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en HR-adviseurs) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat en financiële en personeelsadministratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Ondersteuning worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Saldo financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Personeelsbeloningen en pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Amnesty International afd. Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het pensioenfonds PFZW. Amnesty International heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Sinds 1 januari 2016 zijn er geen financiële en/of operationele leases van toepassing.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar de rapporteringsvaluta tegen de koers per transactiedatum.

TOELICHTING OP DE BALANS

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	CRM-systeem
Stand per 1 januari	
Verkrijgingsprijs	790.488
Cumulatieve afschrijvingen	338.158-
Boekwaarde	<u><u>452.330</u></u>
Mutaties in de boekwaarde:	
Investeringen	-
Afschrijvingen	198.144-
	<u><u>198.144-</u></u>
Desinvesteringen	1.868-
Hierover reeds afgeschreven	1.440
	<u><u>428-</u></u>
Totaal mutaties in de boekwaarde:	<u><u>198.572-</u></u>
Stand per 31 december	
Verkrijgingsprijs	788.620
Cumulatieve afschrijvingen	534.862-
Boekwaarde	<u><u>253.758</u></u>

De investeringen in de immateriële vaste activa betreffen de inrichting/ontwikkeling van het CRM-systeem. De immateriële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Kantoorgebouwen en terreinen	Installaties en inventaris	Totaal
Stand per 1 januari			
Aanschafprijs	10.138.209	755.853	10.894.062
Cumulatieve afschrijvingen	4.410.842-	584.699-	4.995.541-
Boekwaarde	5.727.367	171.154	5.898.521
Mutaties in de boekwaarde:			
Investeringen	50.281	181.431	231.712
Afschrijvingen	358.629-	87.479-	446.108-
	308.348-	93.952	214.396-
Desinvesteringen	-	72.925-	72.925-
Hierover reeds afgeschreven	-	70.118	70.118
	-	2.807-	2.807-
Totaal mutaties in de boekwaarde:	308.348-	91.145	217.203-
Stand per 31 december			
Aanschafprijs	10.188.490	864.359	11.052.849
Cumulatieve afschrijvingen	4.769.471-	602.060-	5.371.531-
Boekwaarde	5.419.019	262.299	5.681.318

Onder de kantoorgebouwen zijn opgenomen:

Het pand Keizersgracht 175/177 te Amsterdam, kadastraal bekend in de gemeente Amsterdam, sectie E, nummer 8392 en groot zeventien aren en tweeëndertig centiaren, ingeschreven onder nummer 2271 als beschermd monument in de zin van de Monumentenwet 1988.

Het pand Keizersgracht 175/177 is in 2003 aangekocht, verbouwd, gerenoveerd en gebruiksklaar gemaakt. De onderhandse verkoopwaarde in verhuurde staat is bij de taxatie van september 2017 bepaald op € 11.210.000, met een 'opiniewaarde (voorheen: executiewaarde) van € 9.525.000. Het pand wordt eens in de drie jaar getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. Er zal in 2020 opnieuw een taxatie plaatsvinden.

De investeringen in de materiële vaste activa betreffen groot onderhoud (binnen en buiten) van het kantoorpand en vervanging van computerapparatuur. De desinvesteringen hebben met name betrekking op inventaris en computerapparatuur die, grotendeels aan het einde van de technische levensduur, zijn vervangen en/of afgestoten.

De materiële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

3 Financiële vaste activa

	Stand 31 december 2018	Stand 31 december 2017
Aandelen Wouthoud B.V.	1.054.133	1.085.231
Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund	2.700.000	-
Langlopende deposito's	1.000.000	2.000.000
	4.754.133	3.085.231
Aandelen Wouthoud B.V.		
Stand per 1 januari	1.085.231	-
Ontvangen gift 2.000 stemrechtloze aandelen Wouthoud B.V.	-	1.083.727
Ontvangen dividend	48.000-	-
Koersresultaat	16.902	1.504
Stand per 31 december	1.054.133	1.085.231

Amnesty heeft in 2017 2.000 stemrechtloze aandelen Wouthoud B.V. (20% van het totale aandelenkapitaal) geschonken gekregen. Dit is een stamrecht-B.V. die haar middelen hoofdzakelijk belegt in beleggingsfondsen van de Triodos Bank. Amnesty kan deze aandelen niet vervreemden zolang de stamrechthouders in leven zijn. Amnesty ontvangt jaarlijks een evenredig deel van de dividenduitkering.

Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund

Amnesty Nederland heeft per 3 januari 2018 een renteloze lening van € 2.700.000 verstrekt aan het Internationaal Secretariaat van Amnesty in Londen ten behoeve van het Fundraising Investment Fund. Deze lening zal op 31 december 2022 worden afgelost.

Overzicht langlopende deposito's	looptijd	bedrag	aflooptdatum	rentepercentage
Triodos Bank	5 jaar	500.000	29 september 2021	0,3%
Triodos Bank	10 jaar	500.000	29 september 2026	0,8%
Totaal		1.000.000		

Het deposito bij Triodos van € 1.000.000 met een looptijd van 3 jaar tegen 0,4% rente is, gezien de aflooptdatum van 30 maart 2019, geherrubriceerd onder de liquide middelen.

De financiële vaste activa worden aangehouden ter belegging.

4 Voorraden

	31 december 2018	31 december 2017
Voorraad merchandising	152.954	129.247
Af: Voorziening voor incurantheid	6.010-	6.835-
	146.944	122.412

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

5 Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2018	31 december 2017
Vorderingen op debiteuren wegens verkochte materialen	25.845	46.393
Te vorderen inzake nalatenschappen	2.848.350	4.543.866
Te ontvangen interest	5.716	8.765
Te ontvangen bijdrage Nationale Postcode Loterij	3.600.000	3.600.000
Te ontvangen bijdrage ASN	164.429	-
Te vorderen bij het Internationaal Secretariaat	102.049	148.934
Overige vorderingen en vooruitbetalingen	347.097	202.837
	7.093.486	8.550.795

In het saldo van de vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid van € 3.888 (31 december 2017 € 2.493).

Bij de vorderingen inzake nalatenschappen is gebruik gemaakt van schattingen voor wat betreft de in nalatenschapdossiers aanwezige effecten, onroerend goed en andere onzekere componenten. Eind 2017 was de vordering extra hoog vanwege de grote inkomsten uit nalatenschappen in 2017, die op 31 december nog niet waren afgewikkeld.

De te ontvangen bijdrage ASN betreft de in 2018 toegezegde bijdrage voor het project 'Masterclasses mensenrechten voor HBO/WO-studenten'. Het bedrag zal in het eerste kwartaal van 2019 worden ontvangen.

De vordering bij het Internationaal Secretariaat betreft grotendeels (€ 92.375) de kosten van het Center for International Justice in Den Haag, die door het Internationaal Secretariaat aan Amnesty Nederland worden vergoed.

De overige vorderingen en vooruitbetalingen bestaan uit vooruitbetaalde kosten (€ 129.250), voorschotten aan medewerkers en derden (€ 23.469), een te ontvangen bedrag van een straatwervingsbureau wegens gemaakte prijsafspraken (€ 108.002) en een aantal overige vorderingen.

Alle vorderingen zijn binnen een jaar opeisbaar.

6 Effecten

	Marktwaaarde per 31 december 2018	Marktwaaarde per 31 december 2017	Aanschafwaarde
Aandelen Royal Dutch Shell	257	278	288
	257	278	288

Amnesty International sluit elke vorm van speculatief beleggen uit. Wanneer ons mensenrechtenwerk zich richt op partijen of bedrijven waar Amnesty mogelijk invloed kan uitoefenen op het mensenrechtenbeleid en/of de mensenrechtenpraktijk van die partij via een aandeelhoudersvergadering, dan is het toegestaan te investeren in een beperkt aantal aandelen van die partij. Doelstelling is hierbij dus niet financieel rendement, maar invloed uitoefenen om mensenrechtenverbeteringen te realiseren.

Er worden tien (10) aandelen Royal Dutch Shell aangehouden om aanwezig te kunnen zijn op de algemene vergadering van aandeelhouders en daar het gevoerde mensenrechtenbeleid van deze onderneming aan de orde te stellen.

De aangehouden effecten zijn toegelaten tot de handel op de beurs.

7 Liquide middelen

	31 december 2018	31 december 2017
Deposito's	1.000.000	-
Spaartegoeden	2.843.445	6.154.148
Tegoeden op bankrekeningen op het secretariaat te Amsterdam en regiokantoren	1.892.590	1.445.474
Tegoeden op bankrekeningen lokale Amnesty-groepen	308.181	319.414
Kasmiddelen op het secretariaat te Amsterdam en regiokantoren	4.756	5.823
Kasmiddelen lokale Amnesty-groepen	18.579	22.208
	<u>6.067.551</u>	<u>7.947.067</u>

Onder deposito's is opgenomen een deposito bij Triodos bank van € 1.000.000 met een looptijd van 3 jaar tegen een rentepercentage van 0,4%. Dit deposito stond tot nu toe vermeld onder de Financiële Vaste Activa. Aangezien het afloopt op 30 maart 2019 is dit geherrubriceerd onder de liquide middelen.

De spaartegoeden en tegoeden op bankrekeningen zijn direct opeisbaar, en worden aangehouden bij ASN Bank, ING Bank, Rabobank en Triodos Bank.

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2017 € 10.666 niet vrij besteedbaar in verband met twee afgegeven bankgaranties voor de huur van een regiokantoor en het kantoor van het Hague Centre for International Justice. De bankgarantie voor de huur van het regiokantoor zal in 2019 worden beëindigd omdat het huur van het regiokantoor is gestopt. De saldo van de liquide middelen per eind 2018 is lager dan dat van eind 2017 als gevolg van bestedingen uit de bestemmingsreserves en door de (gedeeltelijke) besteding van vooruitontvangen bijdragen en subsidies.

8 Reserves

De stand van de reserves

	31 december 2018	31 december 2017
Continuïteitsreserve	10.690.000	10.980.000
Bestemmingsreserves	7.062.824	9.307.622
	<u>17.752.824</u>	<u>20.287.622</u>

De mutaties in de reserves:

8.1 Continuïteitsreserve

	31 december 2018	31 december 2017
Stand per 1 januari	10.980.000	10.980.000
Dotatie / onttrekking	290.000-	-
Stand per 31 december	<u>10.690.000</u>	<u>10.980.000</u>

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen.

Volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RJ650 dient de omvang van de continuïteitsreserve gebaseerd te zijn op een analyse van de specifieke risico's en de periode waarvoor de organisatie wil afdekken. Daarnaast moet de organisatie vooraf vastleggen welke maatregelen zij neemt om deze risico's te beheersen of uit te sluiten. Deze analyse moet worden bekrachtigd door het Bestuur.

Amnesty past deze richtlijnen toe en hanteert een door het Bestuur vastgestelde en door de Ledenraad goedgekeurde wijze van berekenen van de continuïteitsreserve. De wijze van vaststellen van de benodigde omvang van de continuïteitsreserve per 31 december 2018 aan de hand van de begroting 2019 is als volgt.

Bepaling omvang continuïteitsreserve

- De af te dekken periode bedraagt 1 jaar.
- De minimaal gewenste omvang bedraagt 100% van het verschil tussen verplichtingen en inkomsten voor komend boekjaar bij een maximaal tegenvallend inkomstscenario, afgerond op € 10.000. De maximale omvang bedraagt 120% van dit verschil.

Op basis hiervan is eind 2018 bepaald dat de omvang van de bestemmingsreserve moet liggen tussen € 8.910.000 en € 10.690.000. Tevens stelt de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen' een maximum aan de continuïteitsreserve van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Voor 2018 is dat een bedrag van € 15.035.000. Met de onttrekking van € 290.000 in 2018 voldoet de hoogte van de continuïteitsreserve met € 10.690.000 weer aan beide voorwaarden.

8.2 Bestemmingsreserves

	Stand 31-12-2017	Toevoegingen	Bestedingen	Stand 31-12-2018
Algemeen				
Nationale en internationale projecten algemeen	2.328.882	-	1.797.008	531.874
Internationale Organisatie				
Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat	5.089.916	3.900.034	4.959.732	4.030.218
Mensenrechtenbeleid				
Contra-terrorisme, radicalisering en buitenl. strijders	53.369	235.000	75.304	213.065
Police use of lethal force and lack of acc. in Brazil	50.000	-	-	50.000
Financiering IMMO	-	300.000	-	300.000
Investeren in bedrijvenwerk	-	130.000	-	130.000
Mobilisatie en Actie				
Lokale Amnesty-groepen	341.622	-	14.862	326.760
Zichtbaarheid	600.000	-	600.000	-
Amnesty Nederland 50 jaar	200.000	-	200.000	-
Verjonging & Diversiteit	100.000	100.000	94.968	105.032
Projectleider Diversiteit & Inclusie	-	100.000	-	100.000
Verbetering Dienstverlening	33.691	-	33.691	-
Write4Rights	-	100.000	100.000	-
Media en Politieke Zaken				
Vernieuwing Social Media	-	200.000	6.873	193.127
Strategische Verkenningen				
International Criminal Court Futures	10.142	-	-	10.142
Werving Baten				
Extra Fondsenwerving	-	1.000.000	56.016	943.984
Ondersteuning				
(Im)materiële vaste activa	350.000	276.657	498.035	128.622
Implementatie AVG en Informatiebeveiliging	100.000	-	100.000	-
Modernisering arbeidsvoorwaarden	50.000	-	50.000	-
	9.307.622	6.341.691	8.586.489	7.062.824

Bestemmingsreserve Nationale en internationale projecten

Door het managementteam worden plannen ontwikkeld voor besteding van de in deze bestemmingsreserve aanwezige middelen. Deze plannen worden ter goedkeuring aan het Bestuur voorgelegd. Het is beleid om de in de bestemmingsreserves aanwezige middelen binnen twee jaar na verkrijging te besteden.

Bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat

In Nederland moeten de inkomsten uit nalatenschappen in de inkomsten worden verantwoord in het jaar van melding van de nalatenschap, op basis van een betrouwbare schatting van de uiteindelijke opbrengst. Het Internationaal Secretariaat hanteert als basis de International Financial Reporting Standards (IFRS). Hierin mogen de inkomsten uit nalatenschappen pas in de inkomsten worden verantwoord op het moment van daadwerkelijke uitkering. Op de nog niet aan het Internationaal Secretariaat verantwoorde inkomsten rust een latente 'assessment'schuld van 62,5%, eind 2018 berekend op € 1.790.219 (eind 2017 € 2.839.916), welk bedrag in deze reserve gereserveerd wordt. Hiermee creëren we de zekerheid dat de middelen voor de afdracht ook werkelijk beschikbaar blijven.

Hetzelfde geldt voor de reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Volgens de RJ 650 moet deze bijdrage verantwoord worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. Het Internationaal Secretariaat verantwoordt deze bijdrage in het jaar van daadwerkelijke uitbetaling. Ook hierop rust dus een latente 'assessment'schuld van € 2.250.000 per eind 2018.

Bestemmingsreserve Contra-terrorisme, radicalisering en buitenlandse strijders

Dit project beoogt (de uitvoering van) het Nederlandse contraterrorisme en antiradicaliseringsbeleid te onderzoeken, monitoren en te beïnvloeden, met als doel dat Nederlandse contraterrorismewet- en regelgeving voldoet aan internationale mensenrechten- en rechtsstatelijke standaarden. Het project is in 2016 gestart en in 2018 verlengd met twee jaar.

Bestemmingsreserve Police use of lethal force and lack of accountability in Brazil

Het doel is het documenteren en analyseren van politiegeweld in Noordoost-Brazilië, het vergroten van de capaciteit om politiegeweld te identificeren, documenteren en aanhangig te maken en druk zetten op de overheid om maatregelen te nemen. Voor het project zijn in 2017 en 2018 geen middelen onttrokken. Het onderzoek is eind 2016 afgerond, maar de publicatie loopt vertraging op door capaciteitsbeperkingen bij AI Brazilië.

Bestemmingsreserve Financiering iMMO

In 2018 is besloten de stichting "Instituut voor Mensenrechten en Medisch onderzoek" (iMMO) gedurende drie jaar te ondersteunen vanaf het jaar 2019, onder voorwaarde dat ook een aantal andere financiers bereid zijn om bij te dragen. iMMO is een expertise- en onderzoekscentrum dat beoogt een bijdrage te leveren aan de bescherming van de mensenrechten, in het bijzonder door het uitvoeren van forensisch medisch onderzoek van marteling en inhumane behandeling in de context van een asielprocedure.

Bestemmingsreserve Investeren in bedrijvenwerk

Deze bestemmingsreserve is in 2018 gecreëerd om extra capaciteit in te zetten voor het programma "Investeren in mensenrechten" voor het werk op de pensioen- en verzekeringsconvenanten.

Bestemmingsreserve Lokale Amnesty-groepen

Deze bestemmingsreserve bestaat uit middelen die onder beheer van de lokale Amnesty-groepen staan.

Bestemmingsreserve Zichtbaarheid

De in deze bestemmingsreserve aanwezige middelen zijn in 2018 aangewend voor uitgaven rondom campagnes en acties, collecte, Write for Rights en actualiteiten. Bijvoorbeeld ten bate van de mensenrechtenverdedigerscampagne (WK video), de vluchtelingencampagne (advertentie en vliegeractie op het Plein in Den Haag) en materiaal voor lokale zichtbaarheid in het kader van Amnesty's jubileumjaar.

Bestemmingsreserve Amnesty Nederland 50 jaar

Amnesty Nederland bestond in 2018 50 jaar. Hierbij werd stilgestaan op 21 april 2018 met een evenement voor leden, achterban, relaties, vrijwilligers en medewerkers. Ook Koning Willem Alexander was hierbij aanwezig.

Bestemmingsreserve Verjonging & Diversiteit

Het doel van dit extra project is substantieel meer en jongere activisten/vrijwilligers met een meer diverse achtergrond duurzaam te betrekken bij de organisatie (met daarbij specifiek aandacht voor offline activiteiten). Het project is gestart in 2017 en loopt door tot en met 2019. In het schooljaar 2017/2018 werden 261 workshops gegeven aan bijna 6000 scholieren door 27 jonge peer educators. Daarnaast is in 40 theaters aangesloten bij het theaterstuk The Mountaintop met een mensenrechtendialog over discriminatie, en is actie gevoerd op een aantal festivals zoals Kwaku en Encore.

Bestemmingsreserve Projectleider Diversiteit & Inclusie

Dit project richt zich op het vergroten van de diversiteit en inclusie in onze organisatie. Er zullen ook dwarsverbanden worden gelegd met het project dat zich richt op verjonging en diversiteit in de achterban en met de vereniging.

Bestemmingsreserve Verbetering Dienstverlening

Dit project beoogde de dienstverlening aan onze leden, achterban en bezoekers te verbeteren. Er is besloten het Servicecenter en de Ledenadministratie samen te voegen. De voordelen hiervan liggen op het vlak van efficiency, wat de kwaliteit van de dienstverlening ten goede gaat komen. Het project is in 2018 afgerond.

Bestemmingsreserve Write for Rights

In 2018 is besloten om extra middelen in te zetten om Write4Rights (Amnesty's schrijfmarathon) te laten groeien door nieuwe deelnemers te betrekken en op die manier meer brieven te schrijven teneinde meer impact te bereiken.

Bestemmingsreserve Vernieuwing Social Media

Deze bestemmingsreserve is gecreëerd in 2018 en heeft als doel om onze socialmedia-strategie te vernieuwen. Concreet betekent dit -naast onze activiteiten op Facebook- een inhaalslag te maken op Youtube en het uitbouwen van onze activiteiten op Instagram, Twitter en LinkedIn, zowel als het verkennen van andere, nieuwe opties.

Bestemmingsreserve International Criminal Court (ICC) Futures

Met het ICC Futures project beoogt Amnesty zicht te krijgen op mogelijke scenario's voor de toekomst van het Strafhof en wat deze voor het handelen van Amnesty en andere NGO's, gericht op een effectieve bestrijding van straffeloosheid, zullen betekenen. Het laatste onderdeel van dit project is uitgesteld naar 2019.

Bestemmingsreserve Extra Fondsenwerving

De bestemmingsreserve Extra fondsenwerving is medio 2018 gecreëerd voor extra inspanningen op het gebied van fondsenwerving. De investeringen concentreren zich t/m eind 2020 op:

- het verhogen van het aantal te werven nieuwe leden via face-to-face marketing;
- het vergroten van de supporterbase.

In 2018 is slechts een beperkt bedrag uitgegeven van de totale bestemmingsreserve. Hiervoor zijn verschillende oorzaken: er bleek bij de wervingsbureaus geen capaciteit beschikbaar te zijn om extra nieuwe leden te werven. Aangezien het budget is gekoppeld aan het aantal te werven leden, is dus ook geen budget gebruikt. Daarnaast is voor het vergroten van de supporterbase veel tijd gaan zitten in het analyseren van de uitgangssituatie en het ontwikkelen van een plan van aanpak. Hiermee zijn, behalve personeelskosten, geen out-of-pocket kosten mee gemoeid. Naar verwachting zal het restant van de bestemmingsreserve in 2019 en 2020 wel uitgegeven worden.

Bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa

De bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa is in 2017 gevormd met het doel de jaarlijkse afschrijvingslasten te dekken, om zo de impact hiervan op het resultaat te dempen. Opbouw vindt plaats door jaarlijks een bedrag ter grootte van de gemiddelde investeringen over de afgelopen 10 jaar toe te voegen.

Bestemmingsreserve Implementatie AVG en Informatiebeveiliging

In 2018 werden kosten gemaakt voor ondersteuning bij de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en daaruit voortvloeiende extra maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging.

Bestemmingsreserve Ondersteuning aanpassing arbeidsvoorwaarden

In 2018 werden kosten gemaakt voor ondersteuning bij de modernisering van de arbeidsvoorwaarden. Dit betreft de kosten voor inhuur van expertise op het gebied van arbeidsvoorwaarden.

Bestemming van saldo baten en lasten

Het bestuur heeft de bestemming van het saldo van de baten en lasten zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

9 Fondsen

	Stand 31 december 2017	Toevoegingen	Bestedingen	Stand 31 december 2018
Relief	-	50.294	-	50.294
Pride Fonds	8.125	1.170	3.968	5.327
Proceswaarneming Turkije	30.658	15.000	13.820	31.838
Bijdrage AI Turkije	173.208	2.375	112.011	63.572
Voorlichting & Educatie	23.402	-	16.461	6.941
YHRM School	6.343	14.913	20.113	1.143
Mensenrechteneducatie MBO	98.196	63.415	21.985	139.626
Saudi-Arabië	-	71.461	71.461	-
Hongarije 24k	-	25.223	-	25.223
Bijdrage AI Polen en AI Hongarije	-	137.679	58.156	79.523
Rusland HRD	-	6.264	6.264	-
Corporate Crimes	-	8.731	8.731	-
Urgent Actions	-	54.995	-	54.995
Masterclasses	-	164.429	124.668	39.761
HURICAP / AI Centre for International Justice	47.688	168.216	113.618	102.286
	387.620	784.165	571.256	600.529

Relief

Het bestemmingsfonds 'Relief' bevat middelen die eind 2018 zijn geworven met als doel ondersteuning (financiële noodhulp) te kunnen bieden aan mensenrechtenactivisten die bedreigd worden. Deze middelen worden aangewend in 2019. Er is in 2018 geen onttrekking geweest uit dit bestemmingsfonds, er heeft wel 'relief'-ondersteuning plaatsgevonden (gedekt vanuit de algemene middelen). Zie 20 Mensenrechtenbeleid.

Pride Fonds

Dit bestemmingsfonds bevat middelen ter ondersteuning van individuele LHBTI-mensenrechtenverdedigers. In 2018 is er een toevoeging gedaan aan dit fonds bestaande uit donaties die zijn gegeven met de specifieke bestemming van steun aan LHBTI-mensenrechtenactivisten. De onttrekking uit dit fonds in 2018 dekt de kosten van de steun die is gegeven in 2018. Zie 20 Mensenrechtenbeleid, Pridefonds.

Proceswaarneming Turkije

Dit project heeft tot doel om rechtszaken op het gebied van vrijheid van meningsuiting te laten volgen in Turkije door internationale deskundigen. Amnesty wil volgen of de verdachten een eerlijk proces krijgen. In 2018 zijn uit dit fonds middelen besteed aan proceswaarnemingen en daaraan gerelateerd mediawerk.

Bijdrage AI Turkije

In 2017 heeft een succesvolle wervingsactie onder particulieren plaatsgevonden om de sectie van Amnesty International in Turkije te ondersteunen. In 2018 is een groot deel van deze middelen door AI Turkije aangewend voor activiteiten gericht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vreedzame vereniging en vergadering.

Voorlichting & Educatie

De middelen uit dit bestemmingsfonds zijn in 2017 en 2018 ingezet voor extra inzet op het bereiken van een jongere doelgroep met een etnisch-cultureel diverse achtergrond, onder meer via de inzet van peer educators. Deze peer educators gaan met MBO-leerlingen in gesprek over mensenrechten.

YHRM School

In 2015 zijn fondsen geworven onder particulieren voor het mogelijk maken van het werk van de human rights school van de Youth Human Rights Movement uit Rusland, die jonge mensenrechtenactivisten traint in het werken aan de bescherming van mensenrechten in eigen land. Deze middelen zijn verspreid over de jaren 2016, 2017 en 2018 aangewend. Het fonds is in 2018 bovendien nog aangevuld met de opbrengst van een boekenbeurs in Wassenaar. Deze middelen zijn in 2018 aangewend voor trainingen aan jonge, getalenteerde juristen en mensenrechtenactivisten.

Mensenrechteneducatie MBO

In 2017 zijn fondsen geworven voor het project "mensenrechteneducatie MBO" waarbij gedurende drie jaar ieder jaar 200 workshops over mensenrechten verzorgd worden voor MBO-studenten. De werving vond plaats via een concert van violiste Janine Jansen met het Rotterdams Philharmonisch Orkest in De Doelen. Ook de kaartverkoop werd gedoneerd voor dit doel, waarbij Janine Jansen en het Rotterdams Philharmonisch Orkest belangeloos optraden. Ook in 2018 zijn voor dit doel nog bijdragen ontvangen, waaronder een zeer hoge gift van een particulier en een substantiële bijdrage van de Stichting Books 4 Life.

Saudi-Arabië

In 2018 zijn fondsen geworven van particulieren om in advertenties in internationale media aandacht te vragen voor de repressie van het bewind in Saudi-Arabië ten opzichte van mensenrechtenactivisten. Deze middelen zijn in 2018 geheel besteed aan advertenties in The Economist, de Volkskrant, en een socialmediafilmpje.

Hongarije

Dit bestemmingsfonds is in 2018 gecreëerd ter ondersteuning van het werk van AI Hongarije. Op basis van een overeengekomen projectplan worden deze middelen aangewend voor mensenrechteneducatie en activisme.

Bijdrage AI Polen en AI Hongarije

Dit bestemmingsfonds is gecreëerd ter ondersteuning van het werk van AI Polen en AI Hongarije, waar een specifieke fondsenwervingsactie voor is uitgevoerd in 2018. AI Polen heeft de middelen in 2018 aangewend voor mensenrechteneducatie, activisme en het ontwikkelen van een fair trial manual. AI Hongarije gaat de middelen in 2019 besteden.

Rusland HRD

In 2018 zijn er middelen geworven voor de ondersteuning van Russische mensenrechtenactivisten in de aanloop naar het WK-voetbal in Rusland. De ondersteuning betrof steun ter verbetering van de (digitale) veiligheid van deze activisten. De middelen zijn geheel aangewend in 2018.

Corporate Crimes

Dit project heeft als doel om de strafrechtelijke strategie te bevorderen voor het aanpakken van mensenrechtenschendingen waarbij bedrijven betrokken zijn (zoals dwangarbeid en mensenhandel). Het is een project van de internationale Amnesty-beweging waarvoor een bijdrage is ontvangen van US\$ 10.000 van het Freedom Fund.

Urgent Actions

Eind 2018 zijn er middelen voor urgent actions beschikbaar gesteld uit een nalatenschap. Deze zullen in 2019 aangewend worden voor het breder uitzetten van urgent actions op social media en het trainen van urgent action-campagnevrijwilligers over mensenrechten en actievoeren.

Masterclasses

In 2018 is geld beschikbaar gesteld door de ASN Foundation voor het organiseren van masterclasses over mensenrechten voor HBO- en WO-studenten. In 2018 zijn 700 studenten bereikt. Doel voor 2019 is 850 studenten te bereiken via deze masterclasses.

Human Rights Capacity Building Programme (HURICAP) / AI Centre for International Justice

Vanuit het HURICAP-programma wordt training verzorgd in het monitoren, documenteren en rapporteren van mensenrechtenschendingen. Monitors in Afrika en het Midden-Oosten worden opgeleid in verschillende onderzoekstechnieken. Daarnaast werd uit dit fonds een tijdelijke medewerker betaald ter ondersteuning van het AI Centre for International Justice in Den Haag. Dit laatste is in 2018 afgerond.

10 Voorzieningen

Reorganisatievoorziening

	31 december 2018	31 december 2017
Kortlopende verplichtingen (looptijd korter dan een jaar)	2.601	40.248
Langlopende verplichtingen (looptijd langer dan een jaar)	-	1.068
	2.601	41.316

De reorganisatievoorziening bevat de maximaal mogelijke aanspraken waarop ex-medewerkers recht hebben volgens de regelingen uit het sociaal plan dat geldig was ten tijde van de reorganisatie. De langst nog lopende aanspraak eindigt in maart 2019.

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	31 december 2018	31 december 2017
Stand per 1 januari	41.316	166.850
Toevoeging ten laste van de staat van baten en lasten	-	-
Afboekingen ten laste van de voorziening	34.266-	104.123-
Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten	4.449-	21.411-
Stand per 31 december	2.601	41.316

De afboeking ten laste van de reorganisatievoorziening betreft het bedrag waarop ex-werknemers aanspraak hebben gemaakt in 2017. De vrijval betreft het bedrag waarop door ex-werknemers geen aanspraak meer zal worden gemaakt.

11 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31 december 2018	31 december 2017
Crediteuren	957.059	882.892
Belastingen en sociale premies	219.311	163.733
Vakantiegeld en vakantiedagen inclusief sociale lasten	680.948	702.638
Te betalen aan het Internationaal Secretariaat inzake versterking Amnesty-activiteiten in Afrika	-	150.000
Nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat	392.784	1.637.157
Vooruitontvangen subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	571.776	444.773
Vooruitontvangen projectbijdragen	2.642.364	1.059.103
Aangegane verplichtingen met HURICAP-partners	61.086	59.535
Overige schulden en overlopende passiva	116.165	240.245
	5.641.493	5.340.076

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan één jaar verantwoord. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum zijn verwerkt onder de langlopende schulden.

Onder de nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat is opgenomen het nog te betalen bedrag aan verplichte jaarlijkse bijdrage. Dit bedrag zal in 2019 op basis van de definitieve 'assessment'-berekening over 2018 worden afgerekend.

De vooruitontvangen subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft ontvangen, nog te besteden subsidie in het kader van het Strategisch Partnerschap. Dit betreft het partnerschap met Pax dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2016 t/m 2020. Het bedrag zal in de jaren 2019 en 2020 conform de subsidievoorwaarden worden besteed.

Onder vooruitontvangen projectbijdragen zijn opgenomen de ontvangen, nog te besteden bijdragen van Adessium en de Nationale Postcode Loterij.

Van Adessium hebben we in 2018 een bedrag van € 70.000 ontvangen voor het gedurende 2018 gestarte project "Mensenrechten tijdens het proces van gedwongen terugkeer". Hiervan is per saldo nog € 47.313 te besteden. Adessium heeft voor dit project in totaal een bedrag van € 200.000 toegezegd voor een periode van drie jaar.

Van de Nationale Postcode Loterij hebben we in 2016 een extra projectbijdrage van € 1.785.000 ontvangen voor het project "*Protect Civilians: Amnesty International's Crisis Response*". Eind 2018 is hiervan nog € 477.622 te besteden.

Ook van de Nationale Postcode Loterij is in 2018 een bedrag ontvangen van € 2.318.000 voor het project "*Code Yellow. Het antwoord van Amnesty International op cyberaanvallen van overheden op mensenrechtenverdedigers*". Hiervan is eind 2018 nog een bedrag van € 2.117.429 te besteden.

De aangegane verplichtingen met Huricap-partners hebben betrekking op projecten die worden uitgevoerd met de subsidie die van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is ontvangen voor educatieve mensenrechtenprojecten in Afrika in het kader van het programma Samenspraak en Tegenspraak, alsmede op aangegane verplichtingen op soortgelijke projecten die worden gefinancierd met een gebonden bijdrage van ASN. Het onder Overige schulden en overlopende passiva opgenomen saldo heeft voornamelijk betrekking op nog te betalen kosten (€ 110.599).

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Lease-overeenkomsten

Er zijn geen lease-overeenkomsten.

Huurcontract kantoor Amnesty International Centre for International Justice

Voor de huisvesting van het AI Centre for International Justice (Den Haag) wordt kantoorruimte gehuurd. Het totaalbedrag voor 2019 zal circa € 30.788 bedragen. Het huurcontract van het Hague Centre for International Justice is opzegbaar per 31 mei 2022. De kosten van deze huurovereenkomst worden doorbelast aan het Internationaal Secretariaat.

Verhuur kantoorruimte

Amnesty verhuurt een deel van het kantoorpand aan de Keizersgracht aan een achttal huurders, te weten St. Movies that Matter, St. Dance 4 Life, St. Choice for Youth and Sexuality, Respect Education Foundation, St. Humanity in Action, St. Johannes Wier en St. Granite. Daarnaast wordt een deel van het kantoorpand in Den Haag onderverhuurd aan het Open Society Institute. De totale huur voor 2019 bedraagt € 122.700. De huurovereenkomsten hebben een looptijd variërend van een tot twee jaar.

Vruchtgebruik nalatenschappen

Nalatenschappen waarop een vruchtgebruik door derden rust worden in de meeste gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar waarin dat vruchtgebruik eindigt. Nalatenschappen met een zogenaamde tweetrapsmaking worden in alle gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar dat de gelden aan ons toekomen. Uit hoofde hiervan had Amnesty International eind 2018 een uitgesteld recht van € 1.171.931 in 16 dossiers. Hiernaast zijn er drie nalatenschappen onder vruchtgebruik die onder de regels van de RJ 650 wel gewaardeerd dienen te worden. De 'geamortiseerde' waarde van deze dossiers is opgenomen onder de vordering uit nalatenschappen.

Afgegeven bankgaranties

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2018 € 10.666 niet vrij besteedbaar in verband met twee afgegeven bankgaranties voor de huur van het regiokantoor Eindhoven (huur beëindigd per 1 september 2017) en het kantoor van het Hague Centre for International Justice. De bankgarantie voor het regiokantoor wordt in 2019 opgeheven.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

12 Baten van particulieren

	2018	Begroting 2018	2017
Bijdragen van leden	15.503.805	15.300.000	15.096.993
Donaties van overige particulieren	764.806	710.000	1.736.823
Bijdragen van en via Amnesty-groepen	139.207	325.000	136.217
Landelijke collecte	1.229.447	1.400.000	1.446.883
Evenementen	-	-	87.485
Nalatenschappen	2.640.054	2.200.000	5.265.079
Totaal baten van particulieren	20.277.319	19.935.000	23.769.480

De bijdragen van leden zijn hoger dan begroot, terwijl het ledenaantal licht gedaald is. Dit wordt verklaard doordat een groter aantal leden dan verwacht bereid is gevonden hun bijdrage te verhogen. De gemiddelde jaarbijdrage van leden steeg in 2018 naar € 62. Ook zijn er succesvolle wervingsacties op periodiek schenken gedaan.

De donaties van overige particulieren ontwikkelden zich vrijwel conform begroting. Een stuk lager dan in 2017, maar dat jaar was uitzonderlijk doordat er toen een particuliere gift van ruim € 1 miljoen werd gedaan.

Onder 'bijdragen van en via Amnesty-groepen' zijn opgenomen de door Amnesty-groepen afgedragen gelden onder aftrek van het door de groepen ontvangen aandeel in de collecte-opbrengst. Daarnaast worden hierin de door de groepen via hun financiële jaaroverzicht verantwoorde inkomsten van activiteiten geconsolideerd.

Bij de landelijke collecte in 2018 is ruim € 1,2 miljoen opgehaald. Dit is een stuk lager dan begroot en is te verklaren doordat er in 2018 minder collectanten actief waren dan vooraf ingeschat. Ook het aantal gebieden waar een collecte werd georganiseerd was lager dan verwacht.

We hebben in 2018 geen fondsenwervende evenementen georganiseerd.

Amnesty ontving in 2018 ruim € 2,6 miljoen uit nalatenschappen. Dit is hoger dan begroot, maar wel lager dan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar.

13 Baten van bedrijven

	2018	Begroting 2018	2017
Baten van bedrijven	465.185	505.000	270.913
	465.185	505.000	270.913

De inkomsten van bedrijven waren vrijwel conform begroting.

14 Baten van loterijorganisaties

	2018	Begroting 2018	2017
Nationale Postcode Loterij - reguliere bijdrage	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Protect Civilians	571.629	565.000	644.999
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Code Yellow	200.571	-	-
	4.372.200	4.165.000	4.244.999

In 2016 is van de Nationale Postcode Loterij een bedrag van € 1.785.000 ontvangen voor het project Protect Civilians, en in 2018 ontvingen wij een bedrag van € 2.318.000 voor het project Code Yellow. Beide projecten worden in samenwerking met het Internationaal Secretariaat uitgevoerd. De hierboven verantwoorde inkomsten betreffen het deel van de bijdrage dat in 2018 werd besteed.

15 Baten van subsidies van Overheden

	2018	Begroting 2018	2017
Subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	1.031.797	1.100.000	907.052
	<u>1.031.797</u>	<u>1.100.000</u>	<u>907.052</u>

De bestedingen aan het programma Huricap zijn achtergebleven bij de begroting. Aan inkomsten worden alleen de gemaakte kosten opgenomen. De nog niet bestede gelden zullen in de loop van het programma (looptijd 2016-2020) alsnog worden besteed.

16 Baten van andere organisaties zonder winststreven

	2018	Begroting 2018	2017
Baten van fondsen en instellingen	425.310	-	512.638
	<u>425.310</u>	<u>-</u>	<u>512.638</u>

De inkomsten van andere organisaties zonder winststreven bevatten de inkomsten van stichtingen, fondsen en instellingen.

17 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

17.1 Resultaat merchandising

	2018	Begroting 2018	2017
Netto omzet	477.059	450.000	474.405
Kostprijs	425.634-	340.000-	386.828-
Bruto winst	51.425	110.000	87.577
Inkomsten uit royalties, licenties e.d.	38.596	-	6.308
Baten uit merchandising	90.021	110.000	93.885

De omzet uit merchandising bedraagt € 477 duizend en is daarmee vergelijkbaar aan de omzet in 2017. Door hogere inkoopkosten en hogere kosten voor het verzendhuis is de netto-opbrengst lager dan in 2017. Dit wordt gecompenseerd door een eenmalige meevaller op het gebied van royalties, waardoor het netto-resultaat nagenoeg hetzelfde is als in 2017.

17.2 Baten uit Wordt Vervolgd

Netto-inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd	38.301	30.000	23.577
Abonnementen Wordt Vervolgd	1.910	4.000	2.572
	40.211	34.000	26.149

De inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd waren conservatief begroot en zijn in de praktijk gunstiger uitgevallen. Het aantal betaalde abonnementen is beperkt en lager uitgevallen dan begroot.

17.3 Opbrengsten uit verhuur en doorberekende kosten

	2018	Begroting 2018	2017
Opbrengsten uit verhuur	114.006	106.000	110.923
Opbrengsten uit doorberekende bureaunkosten	19.325	18.000	20.767
Opbrengsten uit doorberekende personeelskosten	58.500	-	58.500
	191.831	124.000	190.190

Onder opbrengsten uit verhuur worden verantwoord de huurtermijnen van de verhuur van een deel van het kantoorpand van Amnesty aan een aantal andere ngo's.

De opbrengsten uit doorberekende bureaunkosten betreffen de aan de huurders gefactureerde vergoeding in de kosten van het gebruik maken van de algemene faciliteiten.

De doorberekende personeelskosten betreffen de doorberekening van de kosten die de afdeling Ondersteuning maakt ten behoeve van de Stichting Movies that Matter.

18 Overige baten

	2018	Begroting 2018	2017
Vrijval reorganisatievoorziening	4.449	-	21.411
Overige baten	421	-	1.699
	4.870	-	23.110

Doordat ex-medewerkers geen aanspraak meer hoeven te maken op een van de vertrekregelingen omdat zij een nieuwe baan hebben gevonden valt er een deel van de naar aanleiding van de reorganisatie in 2014 gevormde reorganisatievoorziening vrij.

19 Internationale organisatie

	2018	Begroting 2018	2017
Bijdrage internationale organisatie			
Bijdrage Internationaal Secretariaat	10.408.502	9.670.000	11.257.768
Bijdrage AI European Association	293.189	300.000	293.189
	10.701.691	9.970.000	11.550.957
Overige kosten internationaal			
Overige kosten internationaal	47.609	20.737	48.141
	47.609	20.737	48.141
Totaal Internationale organisatie	10.749.300	9.990.737	11.599.098

De bijdrage aan het Internationaal Secretariaat valt ruim hoger uit dan begroot, met name als gevolg het hoge bedrag dat is ontvangen uit de vordering uit hoofde van nalatenschappen eind 2017. Over deze ontvangsten moeten we in het jaar van ontvangst 'assessment' afrekenen met het Internationaal Secretariaat in Londen. Hiervoor was per eind 2017 een reservering gemaakt in de bestemmingsreserve '*Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat*'.

20 Mensenrechtenbeleid

	2018	Begroting 2018	2017
Mensenrechtenprogramma's			
Strategische landen	834.764	704.820	590.117
Investeren in mensenrechten	427.313	496.181	343.026
Veiligheid en Mensenrechten	101.621	170.230	112.286
Mensenrechten dicht bij huis	305.546	274.066	417.268
Rechtsstatelijkheid in Europa	195.364	-	-
	1.864.608	1.645.297	1.462.697
Mensenrechteneducatie in Nederland	732.578	567.184	553.245
Internationale projecten			
Human Rights Capacity building (HURICAP)	1.296.274	1.299.365	1.215.676
Police and Human Rights Programme	219.708	264.226	215.265
	1.515.982	1.563.591	1.430.941
Overige programma's			
Relief	32.734	-	25.543
Pride Fonds	3.968	-	10.465
AI Centre for International Justice	47.104	61.386	29.887
Protect Civilians	571.629	565.000	644.999
Code Yellow	200.571	-	-
	856.006	626.386	710.894
Mensenrechtenbeleid overig	417.564	323.426	456.436
Totaal Mensenrechtenbeleid	5.386.738	4.725.884	4.614.213

Het programma 'Strategische landen' richt zich op de regionale sleutelspelers China, Indonesië, Rusland, Saudi-Arabië en Turkije. Het opkomen voor mensenrechtenverdedigers vormt hierbij een rode draad: door toenemende repressie en verscherpte wetgeving neemt hun speelruimte in de meeste van deze landen af. In 2018 zijn er extra middelen geworven voor het plaatsen van advertenties in internationale media om aandacht te vragen voor de repressie van het bewind in Saudi-Arabië ten opzichte van mensenrechtenactivisten. Ook konden er middelen die in 2017 al waren geworven, alsnog ingezet worden door Amnesty Turkije. Hierdoor kwamen de bestedingen hoger uit dan oorspronkelijk begroot.

Het programma 'Investeren in Mensenrechten' richt zich op verduurzaming van de financiële sector. Dit gebeurt via de Eerlijke Geldwijzer. Doel is om samen met de Nederlandse consument financiële instellingen te stimuleren om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Het programma omvat ook steun aan de Leerstoel Business and Human Rights van de Rotterdam School of Management. Er is in 2018 minder uitgegeven dan begroot doordat een geplande publiekscampagne vanwege capaciteitstekort niet doorging.

Binnen dit programma 'Veiligheid en Mensenrechten' ligt de focus op massa-surveillance door de Nederlandse overheid en daarnaast de uitvoering van het Nederlandse contraterrorisme en antiradicaliseringsbeleid. We monitoren de ontwikkelingen en lobbyen voor betere wet- en regelgeving zoals in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Een doel is bijvoorbeeld dat Nederlandse contraterrorismewet- en regelgeving voldoet aan internationale mensenrechten- en rechtsstatelijke standaarden. In 2018 is minder besteed dan begroot aan dit programma naar aanleiding van een vacature die pas in 2019 vervuld wordt.

Onder 'Mensenrechten dicht bij huis' vallen twee projecten die zich richten op Nederland.

Het project 'Etnisch Profileren' richt zich op het creëren van draagvlak en invoering van maatregelen binnen de politie om etnisch profileren tegen te gaan, zoals stopformulieren. Ook vragen we aandacht voor beperkingen door lokale autoriteiten van de demonstratievrijheid.

Het project 'Mensen zonder verblijfsrecht' richt zich op mensenrechten tijdens uitzettingen van irreguliere migranten uit Nederland en op betere wet- en regelgeving rond vreemdelingendetentie en economische, sociale en culturele rechten voor irreguliere migranten. We doen dit met financiële steun van de Adessium Foundation.

De overbesteding op 'Mensenrechten dicht bij huis' wordt bijna geheel veroorzaakt door een onderzoek naar de huidige asielprocedure op Curacao, of deze voldoet aan internationale mensenrechtenstandaarden (n.a.v. de toestroom van vluchtelingen uit Venezuela).

Het programma "Rechtsstatelijkheid in Europa" is nieuw opgestart gedurende 2018. Binnen dit programma richten we ons op bedreigingen van de mensenrechten in Hongarije en Polen, waar sprake is van aantasting van de onafhankelijke rechtspraak, het aan banden leggen van de vrije meningsuiting en uitholling van de rechtsstaat. In de begroting 2018 was dit programma nog niet voorzien. In 2018 zijn hier specifiek middelen geworven. Zie ook onder 9 Fondsen, de bestemmingsfondsen voor Hongarije en Polen.

Binnen het programma 'Mensenrechteneducatie in Nederland' zorgen we voor mensenrechtenonderwijs op Nederlandse scholen. Hieronder valt de inzet van vrijwillige gastdocenten en het maken van lesmateriaal. Ook lobbyen we ervoor dat mensenrechten deel worden van het landelijk onderwijscurriculum. Daarnaast verzorgen we workshops voor MBO-leerlingen en masterclasses voor HBO- en WO-studenten. De overbesteding wordt verklaard doordat er in 2018 aanvullende fondsen zijn geworven specifiek voor mensenrechteneducatie, die bovenop het begrote bedrag zijn ingezet.

Internationale projecten, hieronder valt het HURICAP-programma gericht op capaciteitsversterking van lokale mensenrechtenorganisaties in Afrika en het Midden-Oosten, dat in nauwe samenwerking met regionale kantoren en andere secties van Amnesty wordt uitgevoerd. Het Police and Human Rights Programme geeft Amnesty-onderzoekers en -secties inhoudelijk advies bij het doen van onderzoek en het opstellen van beleidsaanbevelingen voor overheden en internationale organisaties. Daarnaast is expertise ter beschikking gesteld via publicaties en trainingen van mensenrechtenonderzoekers en activisten. De onderbesteding bij HURICAP wordt veroorzaakt doordat een aantal van de geplande activiteiten niet van de grond door onvoorziene interne en externe ontwikkelingen. De geormerkte middelen worden uitgesmeerd over de resterende subsidiejaren.

De onderbesteding bij het Police and Human Rights programme wordt verklaard doordat er volgend op een wisseling van personeel en de benodigde inwerktijd, er enige vertraging is opgetreden in de uitvoering van de activiteiten.

In 2018 is er vanuit het 'Relief' programma ondersteuning verleend (financiële noodhulp) aan mensenrechtenactivisten in zeven landen: Bangladesh, Indonesië, Angola, Burundi, Madagascar, Mozambique en Peru. Het betrof o.a. hulp aan een blogger die met de dood werd bedreigd, ernstig bedreigde en/of mishandelde activisten (verhuizing naar een veiliger omgeving), een gewetensgevangene die na zijn vrijlating uit gevangenschap het land uitvluchtte (steun tijdens zijn asielpcedure).

In het kader van het 'Pridefonds' is ondersteuning gegeven aan LHBTI-activisten (financiële noodhulp). In 2018 zijn twee activisten gesteund in Egypte en Kyrgyzië. Een leidende homo-activist in heeft steun ontvangen omdat hij moest onderduiken na aanhoudende bedreigingen. Een LHBTI-organisatie in Kyrgyzië is gesteund om tijdelijk een andere kantoorruimte te betrekken, na willekeurige arrestaties en afpersing van enkele leden die het gebruikelijke kantoor bezochten.

Vanuit het project 'Protect Civilians: Amnesty International's Crisis Response' wordt onderzoek gedaan naar mensenrechtenschendingen in crisissituaties. Dit project wordt gefinancierd door de Postcodeloterij. Het project is erop gericht om in een vroege fase van een conflict over (oorlogs)misdaden te rapporteren, en ervoor te zorgen dat actie wordt ondernomen om burgers te beschermen.

In februari 2018 honoreerde de Postcodeloterij onze aanvraag voor € 2,3 miljoen voor het drie-jarige project 'Code Yellow'. Dit project houdt zich bezig met de bescherming van mensenrechtenverdedigers tegen cyberaanvallen. Het project is in de tweede helft van het jaar van start gegaan.

Door het AI Centre for International Justice in Den Haag worden ontwikkelingen bij het ICC gemonitord en beïnvloed. De financiering van dit centrum vindt plaats door het Internationaal Secretariaat, en AINL verleent administratieve en organisatorische ondersteuning. De in 2018 verantwoorde kosten betreffen de kosten van een extra projectmedewerker die worden bekostigd uit de gebonden bijdrage van de ASN-Bank.

Onder 'mensenrechtenbeleid overig' vallen de kosten van tijdelijke projecten die worden gedekt uit bestemmingsreserves, zoals

- het project 'Contra-Terrorisme, radicalisering en buitenlandse strijders' (loopt tot 2020)
- het Project 'Police use of lethal force and lack of accountability in Brazil' (wordt afgerond in 2019)

De hogere besteding dan begroot op deze projecten wordt grotendeels veroorzaakt doordat één medewerker onder een andere post begroot was, maar hier volledig wordt toegerekend. Ook is er sprake van hogere kosten dan begroot in verband met de vervanging van de afdelingsmanager.

21 Mobilisatie en Actie

	2018	Begroting 2018	2017
Campagnes en Acties	1.574.458	1.475.096	1.427.434
Versterking Amnesty-beweging in Nederland	1.605.721	1.569.440	1.585.014
Mobilisatie en Actie Documentatie	-	2.000	-
Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid	605.974	600.000	471.804
Jubileum AINL 50 jaar	290.374	200.000	34.655
	<u>4.076.527</u>	<u>3.846.536</u>	<u>3.518.907</u>

In 2018 is er voor verschillende campagnes en acties extra personeelscapaciteit ingezet. Dat betrof bijvoorbeeld de campagnes rond de Sleepnetwet, Write4Rights (de schrijfmarathon), de vluchtelingencampagne en de mensenrechtendialoog. Dit verklaart de overbesteding ten opzichte van de begroting.

Voor het jubileumevent 'Amnesty Nederland 50 jaar' zijn meer kosten gemaakt dan oorspronkelijk begroot in verband met het uitnodigen en begeleiden van mensenrechtenactivisten uit andere landen (sprekers op het event) en het rond krijgen van de technische productie.

22 Media en Politieke Zaken

	2018	Begroting 2018	2017
Politieke Zaken	340.971	332.508	333.149
Publiekscommunicatie			
Voorlichting	2.006.683	1.866.774	2.023.556
Movies that Matter	319.041	311.845	412.679
	2.325.724	2.178.619	2.436.235
Media en Politieke Zaken algemeen	107.637	196.709	95.433
Totaal Media en Politieke Zaken	2.774.332	2.707.836	2.864.817

Ons media en lobbywerk richt zich op het steun verwerven voor Amnesty's aanbevelingen en oproepen betreffende mensenrechten bij het Nederlandse publiek en de politiek, door middel van mediawoordvoering, externe communicatie en politieke lobby. De bestedingen in 2018 zijn iets hoger uitgevallen dan begroot.

23 Strategische Verkenningen

	2018	Begroting 2018	2017
Strategische Verkenningen	226.114	240.899	348.339
Totaal Strategische Verkenningen	226.114	240.899	348.339

Het team 'Strategische Verkenningen' doet toekomst- en omgevingsverkenningen en brengt zo politieke, maatschappelijke en juridische trends en ontwikkelingen in kaart, die van groot belang kunnen worden voor de bescherming en bevordering van mensenrechten. De bestedingen in 2018 waren nagenoeg conform begroting.

Het project ICC Futures liep enige vertraging op. Het resterende budget van € 10.141 uit de bestemmingsreserve zal in 2019 worden gebruikt voor de verspreiding van en in- en externe consultaties over het rapport.

Kengetallen

	2018	Begroting 2018	2017
Bestedingspercentage 1 - t.o.v. baten			
Besteed aan de doelstelling	23.213.011	21.511.892	22.945.374
Som van de baten	26.898.744	25.973.000	30.038.416
Bestedingspercentage	86,3%	82,8%	76,4%
Bestedingspercentage 2 - t.o.v. lasten			
Besteed aan de doelstelling	23.213.011	21.511.892	22.945.374
Som van de lasten	29.248.399	27.483.000	29.050.788
Bestedingspercentage	79,4%	78,3%	79,0%

24 Werving baten

	2018	Begroting 2018	2017
Fondsenwerving particulieren	3.132.250	3.347.298	3.258.102
Major donors & Partnerships	327.328	247.178	253.914
Collecte & Evenementen	331.234	374.568	361.783
Merchandising	143.280	115.668	126.323
Nalatenschappen	184.155	232.122	215.010
Welkomspakketten en verhuisservice	44.818	71.815	67.513
Acties van derden	30.735	33.579	31.597
Rappers achter tralies	-	-	5.901
Vergroten supporterbase	61.299		
Marketing algemeen	250.765	164.334	251.789
Totaal Werving baten	4.505.864	4.586.562	4.571.932

De onderbesteding op het gebied van werving baten ten opzichte van de begroting is te verklaren uit een aanpassing van de plannen gedurende het jaar, inspelend op de actuele situatie.

Zo bleken de kosten van de Direct Mail-activiteiten lager uit te vallen doordat er nog een voorraad briefpapier voorradig was. Ook is er voor gekozen geen grote bedankcampagne uit te voeren. Bij de organisatie van de landelijk collecte is minder ingezet op werving van collectanten. Wat nalatenschappen betreft is minder op telemarketing ingezet voor de opvolging van brochure-aanvragen. Er is aan pro-actieve werving gedaan met grotere focus op behoud.

Aan 'major donors & partnerships' is meer besteed dan begroot, hiervoor was gekozen externe expertise in te huren.

In 2018 is naast de begroting extra budget toegekend om extra inspanningen mogelijk te maken op het gebied van fondsenwerving (€ 1 miljoen voor een periode van 2 jaar). Daarvoor is de bestemmingsreserve 'Extra fondsenwerving' gecreëerd (zie 8.2 Bestemmingsreserves). De investeringen richten zich op ledenwerving via face-to-face marketing en het vergroten van de supporterbase. In 2018 is hier slechts een beperkt bedrag voor aangewend. Er bleek bij de wervingsbureaus geen capaciteit beschikbaar te zijn om extra nieuwe leden te werven. Daarnaast is voor de supporterbase veel tijd gaan zitten in het analyseren van de uitgangssituatie en het ontwikkelen van een plan van aanpak. Naar verwachting zal het restant van de bestemmingsreserve in 2019 en 2020 wel aangewend worden.

Kengetal	31 december 2018	Begroting 2018	heel 2017
Kostenpercentage werving			
Som van de geworven baten	26.571.811	25.705.000	29.705.082
Wervingskosten	4.505.864	4.586.562	4.571.932
	17,0%	17,8%	15,4%

25 Beheer en Administratie

	2018	Begroting 2018	2017
Kosten Beheer en Administratie	1.529.524	1.384.546	1.533.482
Totaal Beheer en Administratie	1.529.524	1.384.546	1.533.482

Amnesty Nederland volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland over de kosten die vallen onder Beheer en Administratie: kosten Bestuur, Ledenraad, een deel van het management en de financiële en personeelsadministratie. De hogere kosten dan begroot worden verklaard door de inzet van extra mensen om de voortgang van de werkzaamheden binnen met name ondersteuning (als gevolg van langdurig verzuim en werkdruk) te waarborgen.

Kengetal	2018	Begroting 2018	2017
Percentage kosten Beheer en Administratie			
Kosten Beheer en Administratie	1.529.524	1.384.546	1.533.482
Som van de lasten	29.248.399	27.483.000	29.050.788
	5,2%	5,0%	5,3%

26 Saldo financiële baten en lasten

	2018	Begroting 2018	2017
Rentebaten	10.899	10.000	14.199
Dividend	48.013	-	16
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	31.119-	-	1.522
Kosten van beleggingen	27-	-	97-
	27.766	10.000	15.640

Van Wouthoud B.V., waarvan Amnesty eind 2017 20% van het aandelenkapitaal geschonken kreeg, werd in 2018 een bedrag van € 48.000 aan dividend ontvangen.

Het totale belang van Amnesty in Wouthoud B.V. daalde in 2018, mede door het uitbetaalde dividend, met een bedrag van € 31.098 in waarde.

Kosten werkorganisatie

	2018	Begroting 2018	2017
<i>Personeelskosten</i>			
Salarissen	5.105.353	5.031.000	4.960.643
Sociale lasten	920.301	779.000	853.594
Pensioenkosten	940.201	940.000	899.711
Extern personeel	524.823	354.000	434.871
Woon-werk reiskosten	131.267	120.000	136.909
Opleiding/scholing/loopbaanbegeleiding	135.259	140.000	124.065
Wervingskosten	33.728	5.000	5.690
Overig	117.399	110.000	73.489
Doorberekende personeelskosten aan derden	82.739-	71.000-	60.156-
	7.825.592	7.408.000	7.428.816

Op totaalniveau komen de personeelskosten fors hoger uit dan begroot. Dit wordt verklaard door de inzet van extra mensen om de voortgang van de werkzaamheden binnen met name ondersteuning (als gevolg van langdurig verzuim en werkdruk) te waarborgen.

De wervingskosten zijn hoger dan begroot door de kosten van de werving van een nieuwe manager voor de afdeling Mensenrechtenbeleid en een projectleider Diversiteit & Inclusie.

	2018	Begroting 2018	2017
<i>Huisvestingskosten</i>			
Onderhoud	61.856	30.000	55.768
Schoonmaak	107.962	100.000	89.851
Energie	73.233	85.000	67.819
Grondlasten, onroerend goed belasting etc.	24.490	26.000	25.893
Beveiliging	27.690	30.000	24.963
	295.231	271.000	264.294
	2018	Begroting 2018	2017
<i>Kantoor- en algemene kosten</i>			
Bureaunkosten	1.007.908	765.000	798.842
Bestuurskosten	2.392	5.000	3.954
Ledenraad	16.637	7.000	4.555
Overige kosten werkorganisatie	228.073	202.000	232.961
	1.255.010	979.000	1.040.312
<i>Afschrijving</i>			
Afschrijving gebouwen	358.629	365.000	363.970
Afschrijving kantoorinventaris	19.616	20.000	6.454
Afschrijving computerapparatuur	70.670	225.000	223.084
Afschrijving CRM-systeem	198.572	-	-
Afschrijving collectebussen	-	4.500	3.956
	647.487	614.500	597.464
Totaal kosten werkorganisatie	10.023.320	9.272.500	9.330.886

Nadere specificatie kantoor- en algemene kosten

	2018	Begroting 2018	2017
Bureaunkosten			
Telefonie	93.463	100.000	84.364
Verzendkosten	91.751	80.000	105.270
Reproductie	22.789	45.000	28.490
Kantoorartikelen	7.751	5.000	7.735
Huishouding / lunch	85.029	85.000	102.814
Upgrade processen	835	-	54.731
Informatie Technologie	706.290	450.000	415.438
	1.007.908	765.000	798.842

De kosten van Informatie Technologie vallen fors hoger uit dan begroot. Het aantal benodigde licenties voor Salesforce (CRM-systeem) bleek hoger dan verwacht. Daarnaast zorgt de al eerder in gang gezette overgang van eigen software naar de zogenaamde 'cloud-diensten' voor extra uitgaven aan licentiekosten. Ook is er meer IT-personeel ingehuurd vanwege onderbezetting op de eigen IT-afdeling.

Bestuurskosten	2.392	5.000	3.954
Ledenraad	16.637	7.000	4.555

De overschrijding in de kosten voor de Ledenraad komt door een bijlage in de Wordt Vervolgd van december 2018 met betrekking tot de verkiezingen voor de Ledenraad in 2019.

	2018	Begroting 2018	2017
Overige kosten werkorganisatie			
Declaraties dienstreizen	3.658	-	1.955
Documentatie- en informatiemateriaal	1.228	-	1.778
Accountantskosten	62.039	65.000	66.717
Advies- en verenigingskosten	54.056	40.000	56.064
Ondernemingsraad	4.702	9.000	2.685
Bankkosten	40.035	30.000	33.730
Verzekeringskosten (organisatie)	52.682	40.000	36.204
Jaarverslag	-	8.000	8.974
Overige secretariaatskosten	9.673	10.000	24.854
	228.073	202.000	232.961
Totaal kantoor- en algemene kosten	1.255.010	979.000	1.040.312

Personeelsbestand

Ultimo 2018 zijn er 89,6 FTE in dienst (met een tijdelijk contract of voor onbepaalde tijd).

Gedurende het boekjaar 2018 bedroeg het gemiddeld aantal FTE 88,8 (2017: 85,4), als volgt verdeeld over de organisatorische eenheden:

	2018	2017	2016
Directie & Staf	4,5	4,3	4,3
Media & Politieke Zaken	14,0	14,3	13,5
Mobilisatie & Actie	19,7	18,0	18,0
Fondsenwerving & Marketing	12,2	10,6	10,3
Mensenrechtenbeleid	24,4	23,3	21,4
Ondersteuning	14,1	14,9	12,5
<i>Totaal gemiddeld aantal FTE excl. boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers</i>	88,8	85,4	80,0
Boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers	-	-	0,1
<i>Totaal gemiddeld aantal FTE incl. boventallige medewerkers / vrijwillig vertrekkers</i>	88,8	85,4	80,1

Naast de medewerkers met een dienstverband in 2018 was er 7,9 FTE aan gedetacheerde medewerkers of medewerkers die op freelance basis werkzaamheden voor Amnesty Nederland verrichtten. De totale formatie betaalde medewerkers in 2018 (in dienst, gedetacheerd of freelance) komt daarmee op afgerond 96,7 FTE.

Al onze medewerkers waren werkzaam in Nederland, op één medewerker na van het HURICAP programma die in Togo woont en daarvandaan werkt.

Bezoldiging van de directie

Naam	E.A.M. Nazarski
Functie	DIRECTEUR
Dienstverband	
Aard (looptijd)	ONBEPaald
Uren	40
Part-time percentage	100
Periode	1/1 - 31/12
Bezoldiging (€)	
Jaarinkomen	
<i>Brutoloon / salaris</i>	103.415
<i>Vakantiegeld</i>	8.273
<i>Eindejaarsuitkering, 13e / 14e maand</i>	-
<i>Niet opgenomen vakantiedagen</i>	-
	<hr/>
Totaal jaarinkomen	111.688
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	21.866
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
	<hr/>
Totaal 2018	133.554
Totaal 2017	131.285

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft in 2018 met EUR 111.688 binnen het maximum van EUR 129.559 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties'. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven met EUR 133.554 binnen het in de regeling opgenomen maximum van EUR 187.000 per jaar.

Zie voor een toelichting op de directiebezoldiging hoofdstuk 6 in het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Overzicht gebonden inkomsten

Bestemming	Begrepen in inkomstencategorie									Totaal 2018	Begroting 2018	Totaal 2017
	Bijdragen van leden	Donaties van overige particulieren	Bijdragen van en via groepen	Evenementen	Nalaten-schappen	Baten van bedrijven	Bijdrage Nationale Postcode Loterij	Subsidies van Overheden	Baten van fondsen en instellingen			
HURICAP - Min. van Buitenlandse Zaken								1.031.797		1.031.797	1.100.000	907.052
HURICAP/AI CIJ - ASN	-	-	-	-	-	168.216	-	-	-	168.216	-	165.084
Totaal Huricap/Syria Lawyers	-	-	-	-	-	168.216	-	1.031.797	-	1.200.013	1.100.000	1.072.136
Relief	48.394	-	1.900	-	-	-	-	-	-	50.294	-	2.100
GroEIFonds	270	-	-	-	-	-	-	-	-	270	-	1.160
Pride	969	201	-	-	-	-	-	-	-	1.170	-	5.174
Proceswaarneming	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000	15.000	-	15.820
Bijdrage Amnesty Turkije	2.105	-	-	-	-	-	-	-	-	2.105	-	174.368
Mensen zonder verblijfsrecht	-	-	-	-	-	-	-	-	32.540	32.540	-	141.736
YHRM School	800	-	14.113	-	-	-	-	-	-	14.913	-	2.200
Mensenrechteneducatie MBO	40.000	110	-	-	-	-	-	-	23.305	63.415	-	98.196
Saudi Arabië	36.199	35.262	-	-	-	-	-	-	-	71.461	-	-
Amnesty Hongarije	25.223	-	-	-	-	-	-	-	-	25.223	-	-
Bijdrage AI Polen en AI Hongarije	133.679	-	-	-	-	-	-	-	4.000	137.679	-	-
HRD Rusland	4.054	-	2.070	-	-	140	-	-	-	6.264	-	-
Masterclasses	-	-	-	-	-	164.429	-	-	-	164.429	-	-
Corporate Crimes	-	-	-	-	-	-	-	-	8.731	8.731	-	-
Protect Civilians	-	-	-	-	-	-	571.629	-	-	571.629	565.000	644.999
Code Yellow	-	-	-	-	-	-	200.571	-	-	200.571	-	-
Urgent Actions	-	-	-	-	54.995	-	-	-	-	54.995	-	-
Totaal OVERIGE	291.693	35.573	18.083	-	54.995	164.569	772.200	-	83.576	1.420.689	565.000	1.085.753
Totaal 2018	291.693	35.573	18.083	-	54.995	332.785	772.200	1.031.797	83.576	2.620.702		
Begroting 2018	-	-	-	-	-	-	565.000	1.100.000	-		1.665.000	
Totaal 2017	179.674	30.585	1.200	86.972	-	164.511	644.999	907.052	141.736			2.157.889

Dit overzicht geeft aan welk deel van de inkomsten een door de giftgever, in overleg met Amnesty, bepaalde gebonden bestemming heeft.

Toelichting lastenverdeling

(alle bedragen in euro's)

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Doelstelling					Wervingskosten	Beheer en Administratie	Totaal 2018	Begroot 2018	Totaal 2017
	Internationale organisatie	Mensenrechten- beleid	Mobilisatie en Actie	Media en Politieke Zaken	Strategische Verkenningen					
Verstrekte subsidies en bijdragen	-	405.718	6.050	295.505	-	-	-	707.273	285.000	840.597
Afdrachten aan verbonden organisaties	10.701.690	764.999	-	-	-	-	-	11.466.689	10.535.000	12.195.956
Publiciteit en communicatie	-	379.784	1.018.209	455.581	1.698	2.564.572	-	4.419.844	7.390.500	4.307.308
Overige directe lasten	26.747	983.250	806.523	226.913	9.354	578.486	-	2.631.273	-	2.376.041
Personeleelkosten	16.298	2.239.041	1.754.363	1.403.283	168.004	1.064.611	1.179.992	7.825.592	7.408.000	7.428.816
Huisvestingskosten	618	83.195	66.584	53.260	6.377	40.409	44.788	295.231	271.000	264.294
Kantoor- en algemene kosten	2.590	348.294	278.762	222.979	26.696	169.165	206.524	1.255.010	979.000	1.040.312
Afschrijvingen	1.357	182.457	146.036	116.811	13.985	88.621	98.220	647.487	614.500	597.464
	10.749.300	5.386.738	4.076.527	2.774.332	226.114	4.505.864	1.529.524	29.248.399	27.483.000	29.050.788

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:

- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering; IT, facilitaire zaken en HR-adviseurs) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat en financiële en personeelsadministratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Ondersteuning worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Deze jaarrekening is vastgesteld op 18 april 2019.

Bestuur:

Ila Kasem, voorzitter

Joukje Janssen, penningmeester

Gabbi Mesters, secretaris

Marilyn Haimé, lid

Cees Breederveld, lid

Egbert Myjer, lid

Laura Wennekes, lid

Nenita La Rose, lid

Directie:

Eduard Nazarski, directeur

Overige gegevens

Controleverklaring

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Resultaatverdeling

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen aangaande resultaatverdeling.

Nevenvestigingen

- Amnesty International's Center for International Justice
Bezuidenhoutseweg 99
2594 AC Den Haag